

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 43185
Nom: Il·lícits tributaris. Procediments de revisió
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2128 - Màster Universitari en Dret Empresa. Assessoria Mercantil, Laboral i Fiscal	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre
2901 - Doble Màster en Advocacia i Procura i Dret de l'Empresa	Facultat de Dret	2	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2128 - Màster Universitari en Dret Empresa. Assessoria Mercantil, Laboral i Fiscal	Il·lícits tributaris. Procediments de revisió	OPTATIVA
2901 - Doble Màster en Advocacia i Procura i Dret de l'Empresa	Assessoria Fiscal	OPTATIVA

COORDINACIÓ

HERNANDO CEBRIA LUIS

MACHANCOSES GARCIA ESTER

RESUM

En la seua primera part, esta matèria aborda els il·lícits tributaris, tant en la seua dimensió d'infraccions administratives, amb les seues sancions i el procediment per a qualificar-les i imposar-les, com en l'àmbit penal.

En la segona part es detallen els procediments de revisió en via administrativa tant en l'esfera local com en l'autonòmica i estatal. Finalment, es detallen algunes particularitats de la via contenciosa en matèria tributària.

utària.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Els propis de la Llicenciatura o Grau de Dret en les àrees i continguts que configuren la matèria, o, si més no, els del grau o llicenciatura en estudis sobre l'empresa, complementats, si és el cas, amb les nocions jurídiques generals sobre procediments d'infraccions i delictes en matèria tributària i procediments de revisió.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Conèixer i utilitzar amb fluïdesa les categories, prescripcions i procediments rellevants per a cada cas i els seus antecedents i solucions més significatives.

Elaborar i manejar els escrits, informes i procediments d'actuació més idonis per als problemes suscitats.

Participar en debats i discussions, dirigir-los i coordinar-los i ser capaços de resumir i extreure'n les conclusions més rellevants i acceptades per la majoria.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Saber identificar conflictes d'interessos i conèixer les tècniques per a la seua resolució, establir l'abast del secret professional i de la confidencialitat, i preservar la independència de criteri.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Infraccions tributaries: Natura i tipus

2. Sancions tributàries

3. Procediment sancionador

4. Delictes contra la Hisenda Pública

5. Delictes de blanqueig i contraban

6. Procediments de revisió de les Hisendes Públiques

7. Procediments especiales de revisió

8. Devolució d'ingressos indeguts

9. Recurs de reposició

10. Procediment econòmic-administratiu

11. Especialitats del contenciós tributari

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	35,00
Seminari	10,00
Total hores	50,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
-----------	-------

Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	35,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	65,00

METODOLOGIA DOCENT

MD1 – Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge prèvies a la interacció a l'aula.

MD2 – Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge en el procés d'interacció a l'aula.

MD1 – Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge prèvies a la interacció a l'aula.

En primer lloc, la metodologia docent ha de ser apta per a centrar, des del principi, el problema que es vaja a tractar, presentant les seues diferents facetes, que es desenvoluparan per cada disciplina involucrada. Per a això, en cada matèria els professors que la inicien han d'explicitar els nuclis problemàtics que s'abordaran en ella, així com –tractant-se de matèries jurídiques- els valors i els fins normatius perseguits per l'ordenament en regular i tractar de resoldre estos problemes. No és concebible un procés d'ensenyament-aprenentatge del Dret que sota la capa de mera tècnica jurídica eludisca el tractament dels valors inspiradors de l'ordenament, de les necessitats socials que ha de resoldre i dels criteris en què es basa per a les solucions que adopta. Per això, ja en els moments inicials, el professor té el paper de revelar i explicitar per endavant eixes dimensions. En una paraula, la qual cosa la pedagogia operatòria resumim com a "presentació de la matèria" i dels valors que la conformen i expliquen.

En segon lloc, en relació amb l'anterior, pel contingut teoricopràctic de la generalitat de les matèries, i pel coneixement jurídic que ja atresoren els estudiants del Màster, no són aconsellables exposicions magistrals que els situen en el marc de l'ordenament jurídic, ja conegut per ells. Per això –com es descriu en cada matèria- només una mínima part de les hores setmanals de classe pot dir-se teòrica. El seu contingut, no obstant això, no pot limitar-se a exposar en abstracte l'ordenament jurídic, sinó a destacar i presentar les seues normes rellevants i els seus criteris aplicatius per als problemes que s'abordaran. Per això, ha de centrar-se en assentar unes certes categories o institucions jurídiques claus per a la resolució dels problemes tractats en eixa matèria; al mateix temps que pot servir de recordatori als estudiants o de presentació als qui es van formar en altres sistemes jurídics diferents de l'espanyol. El gruix de la docència a l'aula, no obstant això, ve cobert pel debat de materials i per la resolució de casos i suposats prèviament facilitats a l'estudiant. D'aquí ve que la metodologia docent tinga com a aspecte central la selecció pel professor dels materials més idonis per a la preparació dels debats i la selecció i resolució dels problemes

més representatius, sense perjudici que, a vegades, part de l'aprenentatge consistisca en el fet que els propis estudiants hagen d'efectuar eixa selecció, però delimitada pels professors d'entre la ingent varietat de recursos i fonts disponibles.

En tercer lloc, per a preparar eixos debats i tractaments de problemes, el treball en equip per part dels estudiants es convertix també en un instrument formatiu, permetent-los consolidar competències transversals del títol i assumir una dinàmica de treball que segurament van a trobar-se en les seues activitats posteriors. El repartiment i la distribució de tasques entre els membres del grup, l'aportació de cada membre, el seu debat i discussió *intragrup, el seu acoblament a diferents grups al llarg del Màster i la conjunció de tot això per a la seua exposició ordenada o el seu tractament conjunt per a resoldre els problemes són habilitats que es procura desenvolupar al llarg de la seua etapa com a estudiants del Màster.

En quart lloc, i de manera transversal a tots les matèries –a més de les complementàries específiques– també han de reforçar la seua capacitat per a l'ús de les noves tecnologies, per la qual cosa tant en l'oferta i la selecció de materials com en la seua utilització i la presentació per la seua part dels resultats aconseguits es potencia l'ús d'instruments com l'aula virtual, el maneig de bases de dades, les consultes electròniques, la presentació de panells o diapositives, etc.

MD2 – Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge en el procés d'interacció a l'aula

En coherència amb l'enfocament del Pla d'estudis, la metodologia docent ha de dirigir-se a situar-los en condicions que per ells mateixos descobrisquen i vagen avançant en la solució dels problemes plantejats. Per a això, amb caràcter instrumental, és indispensable imbuir-los del rigor en el raonament, de la claredat en la separació d'aspectes diferents, en què no caiguen en salts lògics o en "prejuís" sobre el contingut o la interpretació de les normes rellevants, i, en definitiva, en què resulten capacitats per a aconseguir i oferir la seua pròpia solució a través d'un adequat raonament tècnic-jurídic i de valors i principis. En un entorn tan canviant com el marc normatiu de l'empresa i de la seua activitat, de poc poden valdre les solucions "apreses", havent de posar l'accent en la seua capacitat d'extraure per si mateixos, a cada moment, de cada marc normatiu vigent, i davant cada concret problema plantejat, les solucions més aconsellables, fins i tot amb el marge de debat o fins i tot d'incertesa que en moltes ocasions presenta l'ordenament jurídic, i que conduïx a solucions dispars segons els operadors jurídics o la posició que ocupen com a aplicadors del Dret. Per això, el sistema d'avaluació, especialment en les tres primeres matèries, es construeix sobre l'aportació original de cada estudiant en la memòria que han de defensar i en el tractament dels problemes que ells mateixos han suscitat, en lloc de limitar-se a comprovar si han adquirit uns coneixements delimitats "transmesos" pels professors.

Per això, el debat a l'aula sobre els materials i problemes prèviament facilitats pel professor i treballats pels estudiants es convertix en el nucli del procés d'ensenyament-aprenentatge, encara que, òbviament, poc aporta sense el compliment per la seua part de les tasques prèvies ressenyades. El paper del professor en eixos debats ha de ser el de verdader moderador, i no el de mer espectador que assistix a l'exposició de postures o opinions per part dels alumnes. Ha d'esforçar-se per centrar els diferents aspectes del debat i ordenar este; per apurar els raonaments que exposen, bé per a extraure d'ells totes les seues conclusions, bé per a mostrar que no conduïxen a solucions acceptables en el marc de l'ordenament; per destacar les conseqüències no advertides per ells de les solucions que proposen; i, en fi, per recapitular i tancar el debat

amb unes conclusions col·lectives acceptables, evitant deixar qüestions obertes que pogueren traslladar la impressió que "tot és opinable". Sent cert que les normes són susceptibles a vegades d'interpretacions diverses, l'ordenament és un marc de preceptes vinculants, amb límits clars del que no resulta admissible.

Finalment, sense caure en el mètode del cas, que no es correspon amb el nostre ordenament, codificat i amb cossos normatius molt desenvolupats i precisos per a les diferents àrees jurídiques, la discussió de problemes no pot obviar, si és el cas, els antecedents jurisprudencials i les solucions donades per òrgans consultius, per la qual cosa el debat i les solucions a l'aula hauran d'atendre el conjunt del fenomen jurídic, integrant juntament amb les normes l'experiència jurídica, els efectes externs d'estes normes i la seua incidència en la situació concreta en què haja d'aplicar-se l'ordenament i per a la qual es demana assessorament al professional especialitzat. Per això, la complementarietat de les diverses facetes jurídiques d'un problema no pot obviar-se atesa una principal i sense conèixer les seqüeles que en altres dimensions pot implicar, quan, en la realitat, pràcticament totes les decisions i opcions d'una empresa han de tindre en compte eixes diverses facetes jurídiques i les seues conseqüències. Per això, els propis problemes plantejats i, sobretot, el seu tractament i les seues solucions, han de construir-se sobre la base d'eixa pluralitat d'aspectes, imbuïnt als estudiants de la necessitat d'un assessorament integral que no descure cap d'ells.

s seues conseqüències. Per això, els propis problemes plantejats i, sobretot, el seu tractament i les seues solucions, han de construir-se sobre la base d'eixa pluralitat d'aspectes, imbuïnt als estudiants de la necessitat d'un assessorament integral que no descure cap d'ells.

AVALUACIÓ

SE1 Assistència a les classes com a requisit indispensable per a ser avaluat, havent de cobrir se un mínim del 80 per 100 de sessions. Per davall d'eixe mínim, i excepte causes justificades, l'alumne no serà avaluat, figurant e acta com no presentat.

SE3 Avaluació separada mitjançant avaluació contínua i proves específiques de resolució de casos o dictàmen distribuïts amb antelació i a defendre el dia de l'avaluació.

SE4 – Avaluació contínua, sense perjudi que al llarg de les sessions puguen exigir-se proves, exercicis o resolució d qüestions específiques.

L'avaluació es durà a terme conjuntament per a les matèries integrants de cadascun d'ells a través d'avaluació contínua i d'una prova d'avaluació final. Serà necessari un mínim d'aprovat en la prova final per a superar les matèries del mòdul.

Serà requisit per a ser avaluat la participació de l'estudiant en les activitats docents desenvolupades en classe, amb un mínim d'assistència del 80 per 100.

L'avaluació contínua permetrà obtindre fins a tres punts de la nota final del mòdul, havent d'integrar-se, com a mínim, per tres proves o activitats que permeten la seua posterior comprovació i que es concretaran pel coordinador de l'especialitat atés el pes de cada matèria en el conjunt del mòdul. Al costat d'elles, es podran concretar altres tasques, tant en classe com a realitzar per l'estudiant anara d'ella, que puguen coadjuvar a esta avaluació contínua.

La prova final, que valdrà fins a set punts, consistirà en l'emplenament en aula d'un dictamen sobre un supòsit facilitat amb suficient antelació. En la prova es demanarà contestar a un màxim de cinc qüestions en relació amb este. A criteri de la coordinació de l'especialitat, el supòsit podrà ser únic per a totes les matèries o disgregar-se en diversos supòsits sobre les diferents matèries de l'especialitat. Només es permetrà l'ús de textos normatius i en suport imprès.

grave;ries de l'especialitat. Només es permetrà l'ús de textos normatius i en suport imprès.e;s.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia complementària o de referència: Donats els incessants canvis normatius, es facilitarà a l'inici de cada matèria.

- Lectures: articles i monografies que tracten específicament algun dels aspectes inclosos en el tema. La seua lectura permetrà a l'alumne tindre una visió molt més àmplia i rica dels continguts de la matèria exposats en classe o abordats en la bibliografia bàsica. Tenen per objecte completar la informació dels textos de la bibliografia bàsica, ampliant els aspectes més rellevants i oferint, al mateix temps, una visió actualitzada dels temes en la mesura en què els mateixos ho requerisquen.
- Casos pràctics: proporcionen a l'estudiant la possibilitat d'exercitar la seua capacitat d'anàlisi i decisió sobre situacions reals que puga plantejar el material facilitat, aplicant els coneixements teòrics que haja adquirit.
- Resolucions judicials o d'òrgans administratius: reflectixen els criteris amb els quals els Tribunals o l'Administració apliquen la normativa jurídica.

- MARTÍN QUERALT, LOZANO SERRANO (+), TEJERIZO LÓPEZ, CASADO OLLERO, ORÓN MORATAL: Curso de Derecho Financiero y Tributario, Ed. Tecnos, Madrid, última edición.
- MARTÍNEZ-BUJÁN PÉREZ, C.: Derecho penal económico y de la empresa. Parte especial, ed. Tirant lo Blanch, última edición.